

Osteoartrit hos katt – morfologi, diagnostik och inverkan av fetma

Cecilia Ley^a, Sarah Stadig^b, Anna Bergh^c och Charles Ley^b

^aInstitutionen för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), ^bInstitutionen för kliniska vetenskaper, SLU, ^cInstitutionen för anatomi, fysiologi och biokemi, SLU
Kontaktperson: Cecilia Ley, e-mail: cecilia.ley@slu.se

Osteoartrit (OA, även kallat artros) är såväl hos katt som hos människa en vanlig ledsjukdom. Hos katt är röntgenologiska förändringar tydande på OA vanligt^{1,2}, men betydelsen av dessa är ofta oklara. Likaså är bakomliggande orsaker och sjukdomsutveckling av OA hos katt ofullständigt utredda. Sjukdomen har traditionellt betraktats som en förslitningsskada, men nyare forskning visar att tillståndet är kopplat till inflammation. Fetma, som anses vara ett inflammatoriskt tillstånd, ökar risken för att drabbas av OA i hand- och knäleder hos människa, men det är ännu oklart om fetma är en riskfaktor för OA hos katt.

Det är idag svårt att i ett tidigt skede diagnostisera OA, och när diagnosen ställs är ledförändringarna ofta så kraftiga att leden inte läker. Detta medför att terapin för OA idag framför allt är riktad mot att lindra smärta. Det är därför viktigt att klargöra riskfaktorer för uppkomsten av OA så att dessa kan undvikas, samt att utveckla diagnostiska metoder för tidigt påvisande av sjukdom så att uppkomsten av allvarliga ledskador kan minimeras.

I den *första delen* av projektet får katter som obduceras en utökad undersökning av sina leder och förekomst av kroppsfett. Med hjälp av multidetektor datortomografi (MDCT) undersöks utbredningen av ledförändringar, samtidigt som mängden kroppsfett utvärderas. Utvalda leder röntgas och provtogs för mikroskopisk undersökning, där typ och grad av ledförändringar kan utvärderas i detalj. Studierna syftar till att karaktärisera ledförändringarna och undersöka förekomst av inflammation i ledhinnan, samt utvärdera MDCT som en diagnostisk metod för att påvisa OA hos katt. Studiepopulationen uppgår till 30 katter. Materialet är insamlat och kommer att bearbetas under 2015.

I den *andra delen* av projektet undersöker vi levande djur. Studierna syftar till att undersöka samband mellan fetma, inflammation och förekomst av OA-förändringar enligt MDCT. Resultaten från dessa studier kommer att analyseras tillsammans med resultat från det Agria/SKK-finansierade projektet "Diagnosticering och behandling av artros hos katt" (N2012-0043). Mängd kroppsfett kommer att relateras till kliniska fynd vid ortopedisk undersökning, förändringar i rörelsemönster och beteende samt förekomst av inflammatoriska markörer i blodet. Material sparas så att genetiska analyser kan utföras i senare skede. Ett 20-tal katter har undersökts under höst och vinter 2014-2015 och ytterligare 80 katter förväntas undersökas under 2015-2016.

¹Hardie, EM *et al.* JAVMA, 2002, 220(5)628-32.

²Clarke, SP *et al.* Vet Rec, 2005, 157(25)793-9.